

Pilot iconische bijeenkomst Project Plastics

Op 12 juni, heeft bij RCE Kunstcollecties in Rijswijk de pilot plaatsgevonden van de iconische bijeenkomsten van het Project Plastics. Wat is een iconische bijeenkomst?

In het Project Plastics onderscheiden we tien kunststofsoorten die in hedendaagse kunst- en designvoorwerpen voorkomen. Voor elke van deze tien is een zogenaamd ‘iconisch kunstwerk’ ingebracht door een van de deelnemende collecties. Een belangrijk kunstwerk dat representatief is voor een van de tien kunststofsoorten en de conserveringsproblematiek die hiermee samenhangt. In het eerste jaar van het project is er elke twee maanden een zogenaamde iconische bijeenkomst waarin steeds het onderzoek naar twee kunststoffen wordt gepresenteerd en waarin steeds twee iconische kunstwerken centraal staan.

De pilot bij de RCE-collectie is bedoeld om te kijken hoe we deze bijeenkomsten het beste kunnen inrichten en hoe we voor de eerst gekozen kunststof (‘schuimen’) de ontwikkelde identificatieboom en -testen het beste kunnen toetsen aan de praktijk. De iconische bijeenkomsten vormen de basis voor de plastic-identificatie workshops die in het tweede jaar van het Project Plastics zullen plaatsvinden bij de deelnemende musea in huis. Deelnemers leren dan plastics te identificeren aan de hand van hun eigen collectie en kunnen in het verlengde daarvan passende conserveringsmaatregelen vaststellen.

De pilot is uitgevoerd met dertien medewerkers van RCE en SBMK, onder leiding van de twee onderzoekers van het project Olivia van Rooijen en Carien van Aubel. Kleine groepjes identificeerden staaltjes van verschillende soorten kunststoffen met behulp van de eerste voltooide identificatieboom ‘harde en zachte schuimen’, in combinatie met de eerste versie van de toolkit en verschillende testjes. Na de pauze waren acht kunstwerken uit de RCE-collectie aan de beurt om geïdentificeerd te worden.

Alle bevindingen worden verwerkt voor de eerste officiële iconische bijeenkomst voor de deelnemers aan het Project Plastics. Deze vindt plaats in het depot van de Rabo kunstcollectie in Best op 12 juli. Er zullen in de loop van de tijd nog vier van deze bijeenkomsten volgen, voordat in mei 2019 de eerste plastic-identificatie-workshop van start gaat bij de musea. (Zie www.sbmkn.nl/agenda/). De resultaten van het onderzoek en de workshops worden bijeengebracht in een website met uitgebreide zoekmogelijkheden. Hiermee kunnen ook andere musea en anderszins belangstellenden profiteren van de kennis die in het project is opgedaan en de plastics in hun collecties beter beheren.

Oprichting INCCA-NL

Hoe blazen we INCCA* nieuw leven in, zodat het weer een toonaangevend en actief functionerend internationaal netwerk wordt? Deze vraag is voorgelegd aan SBMK-stuurgroep en -bestuur. De INCCA-website functioneert goed als doorgeefluik van nieuws, maar wordt nauwelijks gevuld met inhoudelijke bijdragen. Er worden op lokaal niveau in diverse Europese landen en de VS activiteiten georganiseerd en onderzoeken uitgevoerd onder de naam van INCCA, maar er is geen terugkoppeling naar de rest van het netwerk. De laatste grote gezamenlijke activiteit was het congres *Contemporary Art: Who cares?* in 2010.

Binnen Nederland heeft de SBMK de functie van ‘INCCA-hub’ en neemt graag het voortouw in een nieuwe koers. Hiertoe heeft een deel van de SBMK-stuurgroep en -bestuur zich verenigd in INCCA-NL dat gaat starten met het organiseren van de zogenaamde ‘INCCA Biennials’. Deze tweejaarlijkse internationale bijeenkomsten bieden de mogelijkheid om lokale activiteiten en onderzoeken te presenteren in combinatie met een thema dat internationaal speelt op het vakgebied. Het is de bedoeling dat INCCA-NL de eerste twee Biennials gaat organiseren en dan het stokje doorgeeft aan een ander land. Zodra het thema van de eerste INCCA-Biennial definitief is, komt er een call for papers, die ook in deze nieuwsbrief zal worden opgenomen. Houd je mailbox in de gaten!

*International Network for the Conservation of Contemporary Art

Nieuwe penningmeester

Sinds april heeft SBMK weer officieel een nieuwe penningmeester: Sandra Holtjer, zakelijk leider van het Bonnefanten museum (zie ook haar column in deze nieuwsbrief). Zij nam de honneurs tijdelijk waar in de anderhalf jaar waarin SBMK geen penningmeester had, en naarstig op zoek was naar iemand die deze taak op zich wilde nemen. Het SBMK-bestuur heeft haar aanbod om de functie definitief te gaan vervullen graag aangenomen, maar niet zonder rijp beraad. Het is niet gebruikelijk dat twee leden van dezelfde organisatie zitting hebben in een bestuur: De SBMK-bestuursvoorzitter is Stijn Huijts, artistiek directeur van het Bonnefantenmuseum. Juridisch en volgens de cultural governance code is het echter geen probleem en het is handig om een korte lijn te hebben tussen voorzitter en penningmeester. Het bestuur heeft zich dan ook volmondig achter deze enthousiaste kandidaat gesteld, die haar kwaliteiten al in de praktijk had bewezen. Welkom Sandra!

SBMK-Secretaresse!

SBMK is 21 geworden en deze volwassenheid heeft zijn beslag gekregen in het aannemen van een secretaresse voor een aantal uren per week, als ondersteuning van de coördinator. Dat betekent dat je soms ook haar naam zult tegenkomen onder brieven of mails: Marianne Verbeek. Je kunt persoonlijk kennismaken met Marianne tijdens de eerstvolgende SBMK-dag. Of kijk vast even op de website van MV secretariats- en managementondersteuning: www.mv-smo.nl. Welkom Marianne!

Inhoud

> **Pilot iconische bijeenkomst Project Plastics**

>>**Oprichting INCCA-NL**

>>**Nieuwe penningmeester**

>>**SBMK-Secretaresse!**

>>**Introductiedag Beheer en behoud van moderne en hedendaagse kunst op 6 oktober**

Column – Sandra Holtjer

zakelijk leider van het
Bonnefantenmuseum, bestuurslid SBMK

Behoud en Beheer: een wereld achter de kunst

Vijf jaar geleden stapte ik, na een loopbaan in de accountancy en de sector welzijn, de kunstwereld in en werd zakelijk directeur van het Bonnefantenmuseum. In het licht van die functie en mijn ervaring en achtergrond zijn de zakelijk thema's van het museum herkenbaar en kun je op basis van je kennis en ervaring aan de slag. Ten aanzien van de inhoudelijke kant van het museum ging echter een wereld voor me open. In de accountancy spreekt men altijd over de wereld achter de cijfers en in deze nieuwe baan werd dat eindelijk werkelijkheid. Behoud en beheer is één van die ‘werelddelen’.

Hoewel ik vanuit mijn functie slechts indirect bij de aankoop en beheer van collectiestukken betrokken ben, is het dermate belangrijk in elk museum dat je er hoe dan ook nauw bij betrokken raakt. In mijn functie bijvoorbeeld inzake verzekeringskwesties en de zakelijke contacten met de Stichting Restauratie Ateliers Limburg (SRAL). Ook vanuit mijn rol in het museum vind ik het vanzelfsprekend dat ik interesse heb in bijvoorbeeld de registrar-werkzaamheden op zaal bij de inrichting van een expositie. We leven en werken immers in dezelfde wereld.

En zo leer je al snel wat het belang is van goed behoud en beheer van kunst. In mijn geval héél snel, want ik was nog maar net in dienst toen we de hedendaagse kunstcollectie Eyck kochten; de particuliere verzameling van Jo en Marlies Eyck. De collectie bevat onder andere werken van Donald Judd, Marlene Dumas, Luc Tuymans en Peter Struycken. De kunstverzameling ‘woonde’ als het ware samen met het echtpaar Eyck op Kasteel Wijlre (ook bekend als het Gesamtkunstwerk Wijlre). Een prachtige wereld, maar in het kasteel was er geen klimaatbeheersing en wie Jo Eyck kent zal niet verbaasd zijn dat de werken jarenlang dagelijks blootgesteld werden aan de rook van zijn zo typische sigaren.

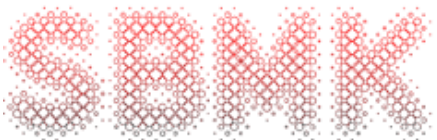
Toen de werken in het museum arriveerden, hadden we dus een flinke klus te klaren. Per werk werd in kaart gebracht in welke staat ieder werk zich bevond en of er restauratiewerkzaamheden nodig waren om de werken museumklaar te maken. Deze werkzaamheden werden vervolgens door de SRAL uitgevoerd. Het was mijn eerste kennismaking met de verschillende technieken, het geduld, de zorg en inzicht in de materialen die vereist zijn bij het goed uitvoeren van behoud en beheer.

Het werd mij al snel duidelijk dat behoud en beheer net zo belangrijk is als het samenstellen van een expositie. Zonder goed behoud en beheer raken museumzalen uiteindelijk leeg. Professioneel behoud en beheer kan daarnaast belangrijke particuliere verzamelingen helpen in stand te houden.

En ondanks dat ik dagelijks met de zakelijke kant van het Bonnefantenmuseum bezig ben, was het mij snel duidelijk: een wereld zonder kunst is geen wereld. Ik woon er graag!

Introductiedag Beheer en behoud van moderne en hedendaagse kunst

Wil je wegwijs gemaakt worden in de wereld van beheer en behoud van moderne en hedendaagse kunstwerken? Tijdens de SBMK-introdag komen begrippen aan de orde als besluitvorming, conditie, registratie, documentatie, (her)installatie, biografie van het kunstwerk en de modellen die daarvoor bestaan. Je werkt op locatie aan een case study. Op 6 oktober organiseren we de introductiedag verzorgd de zevende keer. De dag wordt verzorgd in het Centraal Museum Utrecht met als docenten Marije Verduijn, Hoofd Collectiebeheer Centraal Museum, Rebecca Timmermans, restaurator Moderne Kunst, Stedelijk Museum Amsterdam en Paulien 't Hoen, coördinator SBMK. Heb je belangstelling voor deze dag of wil je een nieuwe collega opgeven? Stuur dan een mail naar info@sbmk.nl. Als je deze dag niet kunt, maar je wilt op de lijst voor een volgende gelegenheid, laat het ons weten.

Actief netwerk voor conservering van hedendaagse kunst
Kennissuitwisseling | Onderzoek | Theorievorming | Discussie |
Werkgroepen | Publicaties | Modellen | Workshops
Voor meer informatie www.sbmkn.nl